

תקנות עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים) (שיעור ניכוי מהשכר בעד דמי ביטוח רפואי) (תיקון), התשע"ו-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 1ד(ג) ו-1 ו-6ב לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991¹, לאחר התייעצות עם ארגון עובדים שעם חבריו נמנה המספר הגדול ביותר של עובדים מאורגנים בישראל ועם ארגוני מעבידים שלדעתי הם ארגוני מעבידים יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. **תיקון השם** בשמן של תקנות עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים) (שיעור ניכוי מהשכר בעד דמי ביטוח רפואי), התשס"ב – 2001² (להלן – התקנות העיקריות), המלים " (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים) " – יימחקו.

2. **תיקון תקנה 2** בתקנה 2 לתקנות העיקריות, במקום הסיפה החל במילים "ובלבד שהניכוי המרבי" יבוא "ובלבד שהניכוי המרבי משכרו החודשי של עובד זר שאינו עובד סיעוד לא יעלה על 124.73 שקלים חדשים, והניכוי המרבי משכרו החודשי של עובד זר בסיעוד לא יעלה על 143.53 שקלים חדשים".

3. **תחילה** תחילתה של תקנה 2, כנוסחה בסעיף 2 לתקנות אלו, ב-1 בחודש שלאחר 16 חודשים מיום פרסומן.

_____ , התשע"ו

(_____ , 2015)

(ח מ 3146 - 3 - ת 2)

¹ ס"ח התשנ"א, עמ' 112; התש"ס, עמ' 85.
² ק"ת התשס"ב, עמ' 66; התשס"ג, עמ' 68.

בנימין נתניהו

ראש הממשלה וממלא מקום

שר הכלכלה

דברי הסבר

כללי:

תיקון תקנות עובדים זרים (תיקון - איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים) (שיעור ניכוי מהשכר בעד דמי ביטוח רפואי), תשע"ו-2015 (להלן – "התקנות") מוצע בהמשך להצעת משרד הבריאות לתקן את צו עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים) (סל שירותי בריאות לעובד), תשס"א-2001 (להלן – "צו עובדים זרים").

תיקון צו עובדים זרים והתקנות הינו בהמשך לצו המוחלט שנתן בית המשפט הגבוה לצדק לשרי הרווחה, הבריאות, האוצר והפנים, וכן כנגד ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת (להלן – "ועדת העבודה") בבג"ץ 1105/06 קו לעובד נ' שר הרווחה. הצו על תנאי שנתן בית המשפט הגבוה לצדק חייב את המשיבים להחיל את חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 על עובדים זרים בעלי זיקה חזקה לישראל, ולחילופין; לתקן את צו עובדים זרים ולהרחיב את ההסדרים המוצעים בו כך שיחולו על עובדים זרים בעלי זיקה חזקה לישראל.

עיקרה של הצעת משרד הבריאות לתיקון הצו הינה תוספת לביטוח רפואי שעניינה פיצוי חד פעמי בסך של 80,000 ₪ במקרה שבו רופא תעסוקתי קבע כי העובד הזר אינו כשיר לבצע את העבודה שלשמה נתקבל לעבודה אצל מעסיקו למשך פרק זמן 90 ימים מן המועד שבו נבדק על-ידי הרופא, שלא בעקבות פגיעה בעבודה. בהתאם להצעת משרד הבריאות הפיצוי יינתן לעובדים זרים בענף הסייעוד שנמצאים בישראל 10 שנים ומעלה.

נכון להיום עלות ביטוח רפואי לעובדים זרים לפי הצו נעה בין 255 ₪ ל-385 ₪ לחודש, והתוספת המוערכת על ידי משרד האוצר (אגף הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון) לעלות הביטוח

הרפואי כאמור הינה בסך של 18.8 ₪ לחודש. בהתאם לתקנות מעסיק של עובד זר בענף הסיעוד רשאי לנכות משכרו של העובד הזר עד מחצית הסכום שהוציא או שהתחייב להוציא כהחזר הוצאות בעד דמי ביטוח רפואי, ובלבד שהניכוי המרבי משכרו החודשי של העובד הזר לא יעלה על סך של 124.73 ₪.

בדיון שהתקיים בוועדת העבודה ביום 28.7.2015 בנוגע לתיקון הצו, הוצע שמשרד הכלכלה יבחן את האפשרות לתקן את התקנות באופן שיוגדל הסכום המרבי שיוכל מעסיק של עובד זר בענף הסיעוד לנכות משכרו של העובד הזר כהחזר הוצאות בעד דמי ביטוח רפואי. בהתאם לכך ולאחר שבחן את הנושא, החליט משרד הכלכלה לעדכן את הסכום המרבי שיוכל מעסיק של עובד זר בענף הסיעוד לנכות משכרו של העובד הזר כהחזר הוצאות בעד דמי ביטוח רפואי, כך שהסכום המעודכן יגלם את העלייה בדמי הביטוח הרפואי שעל מעסיק של עובד זר בענף הסיעוד לשלם בעד עובדו. בהתאם לתיקון המוצע, הסכום החודשי המקסימאלי שיוכל מעסיק של עובד זר בענף הסיעוד לנכות יעמוד על סך של 143.53 ₪.

בהתאם לתיקון המוצע העלויות בגין התוספת לביטוח הרפואי יושתו על העובד הזר. בדרך זאת, ייחנה העובד הזר מהיתרון הכרוך בתוספת כיסוי משמעותית כנגד תשלום חודשי נמוך יחסית המבטא את היתרון שבפיזור ההוצאה על מספר רב של מבוטחים, ומנגד לא תהיה הכבדה בנטל החל על המטופל הנזקק לשירותי המטפל הסיעודי הזר. יתר על כן, התקנות קובעות כי מעסיק של עובד זר בענף הסיעוד רשאי לנכות עד מחצית מהסכום שהוציא או שהתחייב להוציא בעד דמי ביטוח רפואי. נכון להיום הסכום החודשי המקסימאלי שמעסיק של עובד זר בענף הסיעוד רשאי לנכות משכרו עומד על סך של 124.73 ₪ בלבד (הניכוי עשוי להיות פחות ממחצית מעלויות הביטוח הרפואי שכאמור נעה בין 255 ₪ ל-385 ₪ לחודש). לאור זאת, הגדלת סכום הניכוי המותר מקרבת את סכום ההשתתפות של העובד הזר לכדי מחצית מהסכום שהמעסיק הוציא או התחייב להוציא.